

Praha 6. 4. 2007

12

Indikační skupiny lázeňské péče 2002 - 2006

Indication Groups of Balneal Care 2002 - 2006

Souhrn

Tato Aktuální informace přináší vybrané údaje o vývoji lázeňské péče v ČR podle indikačních skupin za léta 2002 - 2006. Celkový počet pacientů v lázeňské péči za toto období vzrostl ze 295 968 na 327 078 osob. Tradičně nejvyšší podíl dospělých pacientů a dorostu léčených na náklady zdravotního pojištění i pacientů ze zahraničí se léčí na nemoci pohybového ústrojí, nejvyšší podíl dětských pacientů se léčí na netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí.

Summary

This Topical Information brings selected data on the development of Balneal Care in the Czech Republic by the indication groups during 2002 - 2006. The total number of patients rose from 295 968 to 327 078 persons. Traditionally the highest share of adult patients and juveniles under the public health insurance as well as of persons from abroad come for treatment of diseases of the musculoskeletal system. The highest proportions of children are treated for non-tuberculosis diseases of respiratory system.

Lázeňská péče v ČR v letech 2002 - 2006

V období 2002 - 2006 vykazovalo lázeňství v ČR trvalý nárůst pacientů. Celkový počet pacientů ve zdravotnických zařízeních lázeňské péče vzrostl ze 295 968 pacientů všech kategorií v roce 2002 na 327 078 pacientů celkem v roce 2006. S přihlédnutím ke způsobu úhrady lázeňské péče v období 2002 klesal počet pacientů *komplexní lázeňské péče* (dále jen KLP; zdravotní pojišťovna hradí náklady léčby i pobytu) všech věkových kategorií z celkového počtu 130 038 osob na 106 869 osob. Počet pacientů *příspěvkové zdravotní péče* (dále jen PLP; náklady léčby hradí zdravotní pojišťovna, náklady pobytu pacient) klesl z celkových 21 017 osob na 18 650 osob. Naproti tomu narůstaly počty pacientů „samoplátců“ v lázeňské péči. Počet tuzemských pacientů léčících se v lázních za úhradu (tzn. žádná úhrada zdravotních pojišťoven) vzrostl z 35 701 osob celkem v roce 2002 na 66 756 osob celkem v roce 2006. Počet cizinců léčících se v lázních v ČR se za léta 2002 - 2006 zvýšil ze 109 212 pacientů na 134 803 pacientů. Počty nutného doprovodu pacientů k tíži zdravotního pojištění se ve sledovaných letech měnily jen mírně a trvale převyšovaly 4 tisíce osob.

Vývoj počtu pacientů podle indikačních skupin

Vyhláškou MZ č. 58/1997 Sb. jsou stanoveny indikační skupiny pro lázeňskou péči o dospělé, děti a dorost. Níže je uveden stručný popis počtu lázeňských pacientů u jednotlivých indikačních skupin podle vybraných kategorií pacientů. Pro účely tohoto stručného popisu jsou zjednodušeně hodnoceny kategorie pacientů na náklady

zdravotního pojištění celkem, tj. KLP + PLP. U pacientů léčených za přímé úhrady mimo veřejné zdravotní pojištění, tj. tuzemští „samoplátcí“ a pacienti ze zahraničí, jsou uvažovány pouze kategorie dospělých vzhledem k nízkým počtům mladších věkových kategorií (max. 554 dětí + dorostu za rok za všechny indikační skupiny).

Dospělí pacienti na náklady veřejného zdravotního pojištění (KLP + PLP)

Celkový počet dospělých pacientů KLP + PLP se v letech 2002 - 2006 pohyboval v rozmezí od 134 876 do 113 001 osob. Tradičně téměř polovinu případů tvoří léčba nemocí pohybového ústrojí (indikační skupina VII). Dalšími nejčastějšími indikacemi jsou nemoci oběhového ústrojí (II) a nemoci nervové (VI). Nemoci onkologické (I) vykázaly více než 10 % nárůst v počtu pacientů i v počtu poskytnutých ošetrovacích dnů. Všechny ostatní indikační skupiny vykázaly za sledované období 2002 - 2006 pokles v počtu pacientů i v počtu ošetrovacích dnů. Celkem za všechny dospělé osoby na náklady veřejného zdravotního pojištění poklesly v lázeňské péči v letech 2002 - 2006 počty pacientů o 16 % a počty ošetrovacích dnů o 14 %.

Dorostenci a dorostenky na náklady veřejného zdravotního pojištění

Celkový počet pacientů v dorostovém věku se ve sledovaném období pohyboval mezi 2 731 a 2 281 osob. Nejčastějšími indikačními skupiny byly opakovaně nemoci gynekologické (XXI), nemoci pohybového ústrojí (XXVII), nemoci nervové (XXVI) a nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí (XXIV), jejichž celkový podíl se pohyboval mezi 60 % až 80 % všech pacientů. Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí (XXIV) vykázaly za roky 2002 - 2006 nárůst cca o 33 % pacientů. Ostatní indikační skupiny vykázaly pokles počtu pacientů kromě nemocí onkologických (XXI) a duševních poruch (XXIX), kde se však v absolutních číslech jedná o řády jednotek. Za sledované období poklesl celkový počet pacientů v dorostovém věku o 13,5 % a počet poskytnutých ošetrovacích dnů o 9,2 %.

Dětszí pacienti na náklady veřejného zdravotního pojištění

Počet lázeňských pacientů v dětském věku klesal postupně od roku 2002 (13 906) do roku 2006 (10 237). Nejčastějšími indikacemi u dětských pacientů byly opakovaně netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí (XXV), nemoci nervové (XXVI), nemoci gynekologické (XXXI), nemoci pohybového ústrojí (XXVII) a nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí (XXIV), jejichž celkový podíl se trvale pohybuje kolem 90 %. U všech indikačních skupin byl za sledované období zaznamenán pokles pacientů. Celkový počet pacientů v roce 2006 oproti roku 2002 poklesl o 26,4 %, počet ošetrovacích dnů poklesl o 26,2 %.

Dospělí pacienti „samoplátcí“

Zahrnuje kategorii, kde lázeňská péče je hrazena z jiných zdrojů než z veřejného zdravotního pojištění, což v praxi znamená převážně platby fyzických osob a rovněž platby právnických osob (např. firemní zdravotní programy). Celkové počty pacientů této kategorie se pohybovaly od 30 924 do 66 688 osob a s jednou výjimkou (2003) do roku 2006 trvale narůstaly. Nejčastějšími indikacemi byly nemoci pohybového ústrojí (VII), nemoci oběhového ústrojí (II) a netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí (V), jejichž celkový podíl pravidelně převyšuje 90 %. Zmíněné nejčastější skupiny indikací vykazují růst počtu osob i ošetrovacích dnů. Celkový počet pacientů této kategorie vzrostl za sledované období o 87,2 % a počet poskytnutých ošetrovacích dnů o 37,6 %, což je zřejmě vlivem kratších (týdenních, víkendových) zdravotních programů.

Dospělí pacienti ze zahraničí

Ve sledovaném období narůstal počet pacientů ze 108 958 postupně až na 134 518 osob, což v roce 2006 bylo 42,8 % všech dospělých pacientů v českých lázních. Nejčastěji se vyskytovali pacienti s indikační skupinou nemoci pohybového ústrojí (VII), nemoci trávicího ústrojí (III) a nemoci oběhového ústrojí (II). Tyto tři indikační skupiny v letech 2002 - 2006 tvořily obvykle 86 % - 88 % dospělých zahraničních pacientů. Celkový počet dospělých pacientů ze zahraničí za sledované období vzrostl o 23,5 % a počet ošetřovacích dnů o 16,3 %.

Počet dětských a dorostových pacientů „samoplátců“ v lázních v letech 2002 – 2006 se pohyboval mezi 212 až 554 osob, indikačními skupinami s nejčastějším výskytem byly nemoci trávicího ústrojí (XXIII), nemoci nervové (XXVI) a nemoci pohybového ústrojí (XXVII).

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

Příloha k Vyhlášce MZ č. 58/1997 (výňatek):

- A. Indikační seznam pro lázeňskou péči o dospělé.
- I Nemoci onkologické
- II Nemoci oběhového ústrojí
- III Nemoci trávicího ústrojí
- IV Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí
- V Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí
- VI Nemoci nervové
- VII Nemoci pohybového ústrojí
- VIII Nemoci močového ústrojí
- IX Duševní poruchy
- X Nemoci kožní
- XI Nemoci ženské

B. Indikační seznam pro lázeňskou péči o děti a dorost:

- XXI Nemoci onkologické
- XXII Nemoci oběhového ústrojí
- XXIII Nemoci trávicího ústrojí
- XXXIV Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí
- XXV Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí
- XXVI Nemoci nervové
- XXVII Nemoci pohybového ústrojí
- XXXVIII Nemoci ledvin a cest močových
- XXIX Duševní poruchy
- XXX Nemoci kožní
- XXXI Nemoci gynekologické

Počty pacientů v láních v letech 2000 - 2006

Počet pacientů	2002	2003	2004	2005	2006	Index 2006/2002
	Dospělí					
Na náklady zdrav. pojištění:						
KLP	113 513	114 979	112 670	105 324	94 429	83,2
PLP	21 000	19 897	19 147	18 253	18 572	88,4
Plně na vlastní náklady:						
tuzemci	35 618	30 924	45 282	55 853	66 688	187,2
cizinci	108 958	117 626	117 003	119 929	134 518	123,5
Celkem dospělí	279 089	283 426	294 102	299 359	314 207	112,6
	Děti a dorost					
Na náklady zdrav. pojištění:						
KLP	16 525	15 223	14 928	14 371	12 440	75,3
PLP	17	18	16	14	78	458,8
Plně na vlastní náklady:						
tuzemci	83	31	19	9	68	81,9
cizinci	254	296	193	545	285	112,2
Celkem děti a dorost	16 879	15 568	15 156	14 939	12 871	76,3
	Celkem pacienti					
Na náklady zdrav. pojištění:						
KLP	130 038	130 202	127 598	119 695	106 869	82,2
PLP	21 017	19 515	19 163	18 267	18 650	88,7
Celkem plně na vlastní náklady:						
tuzemci	35 701	30 955	45 301	55 862	66 756	187,0
cizinci	109 212	117 922	117 196	120 474	134 803	123,4
Celkem počet pacientů	295 968	298 994	309 258	314 298	327 078	110,5
Celkem doprovod placený zdrav. pojišť.	4 424	4 352	4 529	4 596	4 233	95,7

KLP - komplexní lázeňská péče (plně hrazená zdrav. pojišťovnamí)

PLP - příspěvková lázeňská péče (částečně hrazená zdrav. pojišťovnamí)

Lázeňská péče pro dospělé - počet přijatých pacientů na náklad zdravotního pojištění podle indikačních skupin v letech 2002 - 2006

Indikační skupiny		2002	2003	2004	2005	2006	Index 2006/2002 v %
I Nemoci onkologické	počet pacientů	2 611	2 837	2 895	2 859	2 874	110,1
	počet ošetř. dnů	57 731	62 472	63 110	64 083	64 039	110,9
II Nemoci oběhového ústrojí	počet pacientů	20 442	20 718	21 121	19 087	16 395	80,2
	počet ošetř. dnů	559 150	566 395	584 097	527 613	451 373	80,7
III Nemoci trávicího ústrojí	počet pacientů	4 642	4 233	3 879	3 539	2 901	62,5
	počet ošetř. dnů	98 262	89 762	82 732	75 534	62 562	63,7
IV Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí	počet pacientů	4 123	4 129	4 114	3 822	3 306	80,2
	počet ošetř. dnů	70 253	68 971	68 736	63 687	54 077	77,0
V Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí	počet pacientů	10 163	9 994	9 271	8 537	7 764	76,4
	počet ošetř. dnů	290 919	291 623	271 235	250 477	224 527	77,2
VI Nemoci nervové	počet pacientů	17 476	18 144	17 543	17 380	16 273	93,1
	počet ošetř. dnů	436 000	453 059	448 335	435 086	412 245	94,6
VII Nemoci pohybového ústrojí	počet pacientů	64 507	65 057	63 773	59 963	56 420	87,5
	počet ošetř. dnů	1 511 982	1 555 360	1 547 745	1 468 489	1 385 155	91,6
VIII Nemoci močového ústrojí	počet pacientů	1 930	1 787	1 647	1 524	1 291	66,9
	počet ošetř. dnů	40 827	39 045	35 620	33 259	27 707	67,9
IX Duševní poruchy	počet pacientů	2 007	1 974	1 986	1 903	1 761	87,7
	počet ošetř. dnů	53 658	53 249	53 968	51 221	45 117	84,1
X Nemoci kožní	počet pacientů	1 535	1 542	1 440	1 578	1 352	88,1
	počet ošetř. dnů	44 308	45 079	43 178	47 596	40 375	91,1
XI Nemoci ženské	počet pacientů	5 077	4 461	4 148	3 385	2 664	52,5
	počet ošetř. dnů	141 009	123 613	114 695	93 656	74 230	52,6
Celkem	počet pacientů	134 513	134 876	131 817	123 577	113 001	84,0
	počet ošetř. dnů	3 304 099	3 348 628	3 313 451	3 110 701	2 841 427	86,0

Lázeňská péče dorostu - počet přijatých pacientů na náklad zdravotního pojištění podle indikačních skupin v letech 2002 - 2006

Indikační skupiny		2002	2003	2004	2005	2006	Index 2006/2002 v %
XXI Nemoci onkologické	počet pacientů	1	-	9	4	5	500,0
	počet ošetř. dnů	28	-	364	157	207	739,3
XXII Nemoci oběhového ústrojí	počet pacientů	46	65	53	36	27	58,7
	počet ošetř. dnů	1 627	2 217	1 693	1 276	812	49,9
XXIII Nemoci trávicího ústrojí	počet pacientů	95	80	84	79	52	54,7
	počet ošetř. dnů	2 697	2 309	2 375	2 295	1 463	54,2
XXIV Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí	počet pacientů	282	342	432	508	374	132,6
	počet ošetř. dnů	9 960	12 390	16 235	19 349	14 209	142,7
XXV Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí	počet pacientů	451	392	298	383	295	65,4
	počet ošetř. dnů	14 408	13 558	10 029	12 806	9 655	67,0
XXVI Nemoci nervové	počet pacientů	466	425	467	523	415	89,1
	počet ošetř. dnů	18 908	17 954	19 740	22 086	17 684	93,5
XXVII Nemoci pohybového ústrojí	počet pacientů	515	494	533	465	465	90,3
	počet ošetř. dnů	19 040	18 070	20 286	18 323	18 018	94,6
XXXVIII Nemoci ledvin a cest močových	počet pacientů	94	104	87	55	65	69,1
	počet ošetř. dnů	3 085	3 241	2 753	1 813	2 048	66,4
XXIX Duševní poruchy	počet pacientů	3	-	4	4	8	266,7
	počet ošetř. dnů	67	-	133	134	224	334,3
XXX Nemoci kožní	počet pacientů	77	81	34	141	73	94,8
	počet ošetř. dnů	2 530	2 896	1 234	5 418	2 601	102,8
XXXI Nemoci gynekologické	počet pacientů	606	489	586	533	502	82,8
	počet ošetř. dnů	17 524	14 723	17 350	15 636	14 658	83,6
Celkem	počet pacientů	2 636	2 472	2 587	2 731	2 281	86,5
	počet ošetř. dnů	89 874	87 358	92 192	99 293	81 579	90,8

Lázeňská péče pro děti - počet přijatých pacientů na náklad zdravotního pojištění podle indikačních skupin v letech 2002 - 2006

Indikační skupiny		2002	2003	2004	2005	2006	Index 2006/2002 v %	
XXI	Nemoci onkologické	počet pacientů	25	22	10	18	24	96,0
		počet ošetř. dnů	921	871	406	709	976	106,0
XXII	Nemoci oběhového ústrojí	počet pacientů	141	143	128	111	102	72,3
		počet ošetř. dnů	5 214	4 787	4 501	3 646	2 989	57,3
XXIII	Nemoci trávicího ústrojí	počet pacientů	275	251	253	193	181	65,8
		počet ošetř. dnů	7 839	7 145	7 271	5 546	5 201	66,3
XXIV	Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí	počet pacientů	1 109	1 120	1 320	1 275	958	86,4
		počet ošetř. dnů	39 765	41 471	48 644	47 099	37 019	93,1
XXV	Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí	počet pacientů	6 232	5 707	5 299	5 210	4 605	73,9
		počet ošetř. dnů	221 385	212 451	195 705	187 553	162 721	73,5
XXVI	Nemoci nervové	počet pacientů	2 321	2 035	1 893	1 701	1 755	75,6
		počet ošetř. dnů	89 542	79 967	72 646	66 404	68 457	76,5
XXVII	Nemoci pohybového ústrojí	počet pacientů	1 392	1 289	1 133	1 052	928	66,7
		počet ošetř. dnů	58 702	53 963	48 962	44 354	37 991	64,7
XXXVIII	Nemoci ledvin a cest močových	počet pacientů	646	539	498	441	395	61,1
		počet ošetř. dnů	23 608	19 635	18 335	15 878	13 906	58,9
XXIX	Duševní poruchy	počet pacientů	-	1	-	-	-	x
		počet ošetř. dnů	-	21	-	-	-	x
XXX	Nemoci kožní	počet pacientů	486	466	455	442	334	68,7
		počet ošetř. dnů	18 059	18 010	17 948	16 165	12 049	66,7
XXXI	Nemoci gynekologické	počet pacientů	1 279	1 196	1 368	1 211	955	74,7
		počet ošetř. dnů	37 480	37 539	41 467	36 749	29 386	78,4
Celkem		počet pacientů	13 906	12 769	12 357	11 654	10 237	73,6
		počet ošetř. dnů	502 515	475 860	455 885	424 103	370 695	73,8

Lázeňská péče pro dospělé - počet přijatých tuzemských pacientů samoplátců podle indikačních skupin v letech 2002 - 2006

Indikační skupiny		2002	2003	2004	2005	2006	Index 2006/2002 v %
I Nemoci onkologické	počet pacientů	76	23	25	28	43	56,6
	počet ošetř. dnů	884	366	353	288	463	52,4
II Nemoci oběhového ústrojí	počet pacientů	5 533	4 768	11 226	8 709	9 001	162,7
	počet ošetř. dnů	54 294	43 232	67 012	59 970	59 956	110,4
III Nemoci trávicího ústrojí	počet pacientů	843	863	732	846	927	110,0
	počet ošetř. dnů	10 832	10 397	9 310	7 468	8 635	79,7
IV Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí	počet pacientů	658	541	590	464	370	56,2
	počet ošetř. dnů	8 297	7 243	7 831	5 381	4 980	60,0
V Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí	počet pacientů	4 585	3 187	4 311	12 785	10 003	218,2
	počet ošetř. dnů	37 342	26 562	31 457	68 023	49 184	132,1
VI Nemoci nervové	počet pacientů	322	287	329	624	205	63,7
	počet ošetř. dnů	3 890	3 269	3 376	4 646	2 486	63,9
VII Nemoci pohybového ústrojí	počet pacientů	23 403	21 162	28 004	32 309	46 074	196,9
	počet ošetř. dnů	225 125	199 148	264 491	274 078	345 847	153,6
VIII Nemoci močového ústrojí	počet pacientů	43	15	20	37	24	55,8
	počet ošetř. dnů	524	195	325	529	242	46,2
IX Duševní poruchy	počet pacientů	125	-	-	1	-	x
	počet ošetř. dnů	1 569	-	-	4	-	x
X Nemoci kožní	počet pacientů	-	-	-	-	-	x
	počet ošetř. dnů	-	-	-	-	-	x
XI Nemoci ženské	počet pacientů	30	78	45	50	41	136,7
	počet ošetř. dnů	503	1707	708	739	597	118,7
Celkem	počet pacientů	35 618	30 924	45 282	55 853	66 688	187,2
	počet ošetř. dnů	343 260	292 119	384 863	421 126	472 390	137,6

**Lázeňská péče pro dospělé - počet přijatých zahraničních pacientů
podle indikačních skupin v letech 2002 - 2006**

Indikační skupiny		2002	2003	2004	2005	2006	Index 2006/2002 v %
I Nemoci onkologické	počet pacientů	736	178	1 503	1 193	826	112,2
	počet ošetř. dnů	10 708	3 122	13 637	13 437	9 726	90,8
II Nemoci oběhového ústrojí	počet pacientů	12 655	11 377	10 514	9 952	9 566	75,6
	počet ošetř. dnů	220 861	186 458	172 267	154 787	144 497	65,4
III Nemoci trávicího ústrojí	počet pacientů	13 271	23 639	25 247	24 750	31 080	234,2
	počet ošetř. dnů	200 176	329 419	360 331	359 813	437 629	218,6
IV Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí	počet pacientů	4 977	6 165	6 868	5 811	7 829	157,3
	počet ošetř. dnů	77 353	92 411	103 377	87 338	113 963	147,3
V Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí	počet pacientů	4 134	4 795	2 798	3 698	2 836	68,6
	počet ošetř. dnů	53 907	56 578	30 046	36 513	25 430	47,2
VI Nemoci nervové	počet pacientů	707	533	526	1 775	760	107,5
	počet ošetř. dnů	18 578	19 504	12 887	30 117	10 588	57,0
VII Nemoci pohybového ústrojí	počet pacientů	69 201	68 792	68 139	71 338	78 973	114,1
	počet ošetř. dnů	1 011 516	1 037 610	1 007 149	1 008 381	1 126 639	111,4
VIII Nemoci močového ústrojí	počet pacientů	1 509	2 097	1 332	1 255	2 358	156,3
	počet ošetř. dnů	23 001	28 439	14 064	16 346	24 793	107,8
IX Duševní poruchy	počet pacientů	.	1	13	24	31	x
	počet ošetř. dnů	.	17	201	323	454	x
X Nemoci kožní	počet pacientů	3	4	5	11	85 ⁾	2 833,3
	počet ošetř. dnů	51	59	71	163	1 429	2 802,0
XI Nemoci ženské	počet pacientů	36	45	58	122	174	483,3
	počet ošetř. dnů	608	694	816	2 096	2 953	485,7
Celkem	počet pacientů	108 958	117 626	117 003	119 929	134 518	123,5
	počet ošetř. dnů	1 631 397	1 754 311	1 714 846	1 709 314	1 898 101	116,3

⁾ Nárůst 2006 ověřen u zdravotnických zařízení